

Pavel Kovář

MNOHDY KURIÓZNÍ RITUÁLY ČI POVĚRY

... rozhodují čím dál víc o úspěchu ve sportu. A to proto, že tréninkové metody a taktické tahy jsou vypracovány na vysoké, přímo vědecké úrovni. Za takové situace přichází ke slovu psychika, někdy až nevyzpytatelná. A tak například Yvetta Hlaváčová věří tomu, že ženský světový rekord v plavbě přes kanál La Manche vytvořila díky tomu, že pije – levitovanou vodu.

Že nevíte, co to je? Abyste nemuseli použít internetový vyhledávač, prozradím ve stručnosti: je to normální pitná voda, která se v jakési odstředivce točí po určitou dobu ve vysokých otáčkách, čímž se prý obohatí obrovským množstvím molekul kyslíku. V tom je údajně její zázračnost. Fyzik to asi odmítne, ale Yvetta takové vodě věří, což je pro ni rozhodující. Jde zkrátka o klasický placebo efekt.

Tohle existuje odnepaměti. Kdysi mi vyprávěl Josef Bican, že den před derby se Spartou nebo před zápasy národního mužstva volil speciální stravu: snědl kilogram kvalitního hovězího masa, pouze uvařeného a lehce osoleného, aby měl sílu, patrně býčí. Taková konzumace bílkovin byla jistě tělu prospěšná, ale vedle toho fungovala psychika: udělal jsem pro úspěch maximum i mimo hřiště.

V 70. letech zazářila nečekaně v naší atletice sprinterská štafeta, která vyhrála ME a byla čtvrtá na OH v Mnichově – pamatujeme jména Ludvík Bohdan či Jiří Kynos – a ta proslula v kuloárech tím, že běhala „na kuřata“. Grilovaná kuřata, pokrm téměř coby doping. Možná i díky zvěsti (kdoví zda pravdivé či nikoliv), že v kuřatech jsou anabolika, která by se tak mohla dostat do svalů atletů. Tedy znovu propojení s psychikou.

Anabolika ovšem ani náhodou nemohla být v klobásách, co se prodávaly a dosud prodávají na fotbale. Voňavou pochoutku, byť nezdravou, si musel jednu dobu vždy před zápasem dopřát vršovický fotbalový básník Antonín Panenka. Pořadatelé mu ji nosili pochopitelně tajně, aby z toho trenéra Pospíchala nekleplo. Opět rituál a placebo.

Některé rituály nemají však jen onen efekt pro posílení sebedůvěry. Hokejový brankář Dominik Hašek, kterého léta trápila třísla, přišel na to, že si je musí pravidelně nahřívát. Praktikuje to již mnoho let, ale novinářům se o tom zmínil teprve nedávno. Podobně si počíná i fotbalista Jan Koller, jenž si před zápasy nahřívá kolena, která při jeho váze dostávají zřejmě hodně zabrat.

Nyní je před českým fotbalem „zápas jara“ s Německem. A tak mě napadá: svého času vymýšlel trenér Karel Brückner překvapivé standardní situace často s gólovou tečkou. Stal se z nich pojem, mystérium, spása, něco jako rituál. A protože už o nich dlouho nebylo slyšet, možná se nějaká nová tajně nacvičuje a soupeře jí překvapíme. Bylo by to záhodné a vítané.

Reflex, 21.3. 2007

<http://www.reflex.cz/Clanek26605.html>